

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 26/2021 van 12 maart 2021

Betreft: Adviesaanvraag over een voorontwerp van decreet betreffende dopingbestrijding en -preventie (CO-A-2021-033)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van Mevrouw Valérie Glatigny, Minister van Sport bij de Regering van de Franse Gemeenschap, ontvangen op 15 februari 2021;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 12 maart 2021 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De minister van Sport van de Regering van de Franse Gemeenschap (hierna " de aanvrager ") heeft op 15 februari 2021 het advies van de Autoriteit gevraagd over een voorontwerp van decreet betreffende de dopingbestrijding en -preventie (hierna " het ontwerp ").
2. In België is de strijd tegen doping sinds 1984 een zaak van de Gemeenschappen. In de Franse Gemeenschap ging het dopingbeleid van start met het Decreet van 8 maart 2001 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan. Bij decreet van 1 februari 2008 heeft de Franse Gemeenschap ingestemd met de Internationale Conventie tegen dopinggebruik in de sport, dat op 19 oktober 2005 in Parijs is aangenomen, onder auspiciën van de UNESCO¹. De deelnemende staten aan dit verdrag hebben zich onder meer verbonden tot het naleven van de beginselen van de Wereld Anti-Doping Code (hierna "WADC" genoemd)² vastgesteld door het Wereldantidopingagentschap (hierna "het WADA" genoemd)³. Na de inwerkingtreding van een nieuwe versie van het WADC op 1 januari 2009 heeft de Franse Gemeenschap op 20 oktober 2011 een nieuw decreet betreffende de strijd tegen doping aangenomen.⁴ Dit decreet, dat specifieke maatregelen bevat ter voorkoming van dopinggebruik en ter voorlichting van sporters over dopinggebruik, maatregelen ter bestrijding van dopinggebruik en regels inzake vervolging en sancties, is nog steeds van kracht. Het wettelijke kader dat van toepassing is in de Franse Gemeenschap op het gebied van dopingbestrijding omvat ook een samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de drie Gemeenschappen en de COCOM betreffende sportbeoefening met inachtneming van de gezondheidsvoorschriften⁵.

¹ (<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142594>, dat op 1 februari 2007 in werking is getreden; dit verdrag, dat voortvloeit uit de Verklaring van Kopenhagen tegen doping in de sport (de Engelse versie, ondertekend door Vlaanderen, kan worden geraadpleegd op de volgende link https://www.fdfa.be/sites/default/files/atoms/files/699_Akte%20in%20het%20Engels.pdf), voorziet in het wettelijk kader voor de erkenning en uitvoering van de Wereldantidopingcode (die, wegens het particuliere karakter van het Wereldantidopingagentschap (hierna " WADA) (zie hieronder), een niet-gouvernementeel document is dat alleen geldt voor leden van sportorganisaties en niet wettelijk bindend is voor overheidsinstanties, zie artikel 4 van het UNESCO-Verdrag).

² De WADC harmoniseert wereldwijd het antidopingbeleid en de regelgeving binnen sportorganisaties en op regeringsniveau. Het verduidelijkt ook de rol en de verantwoordelijkheden van de betrokken actoren op alle niveaus (van atleten, nationale en regionale antidopingagentschappen, internationale federaties en het IOC) ; Zie Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, " Sportbeleid van de Europese Unie - Diepgaande analyse ", 2015, blz. 18, ([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/565908/EPRS_IDA\(2015\)565908_FR.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/565908/EPRS_IDA(2015)565908_FR.pdf)).

³ Het WADA is een privaatrechtelijke stichting naar Zwitsers recht, die voor gelijke delen is samengesteld en wordt gefinancierd door de sportbeweging en de overheid. Het is op 10 november 1999 in Lausanne opgericht op initiatief van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), naar aanleiding van de Festina-affaire, met als doel de dopingbestrijding op internationaal niveau te bevorderen en te coördineren. Haar belangrijkste activiteiten bestaan uit WADC-toezicht, wetenschappelijk onderzoek, opleiding en capaciteitsopbouw op het gebied van dopingbestrijding (Ibidem ; voor de statuten van het WADA per 20 november 2016 zie https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/revised_statutes_18_dec_2017_fr.pdf Het hoofdkantoor is nu gevestigd in Montreal, Canada.

⁴ B.S., 16 december 2011, blz. 78609; De Privacycommissie, de voorganger van de Autoriteit, heeft al adviezen uitgebracht over het decreet van 20 oktober 2011 en het uitvoeringsbesluit daarvan (zie Advies nr. 08/2010 van 24 februari 2010 betreffende de strijd tegen doping; Advies nr. 22/2011 van 28 september 2011 betreffende het ontwerpbesluit van de Regering van de Franse Gemeenschap houdende uitvoering van het decreet betreffende de strijd tegen doping).

⁵ B.S., 26 juni 2012, blz. 35497 tot 35497.

3. Zoals uit de toelichting blijkt, is het ontwerp in de eerste plaats bedoeld om de antidopingregels van de Franse Gemeenschap in overeenstemming te brengen met de WADC⁶.
4. De eerste versie van de WADC werd in 2003 aangenomen tijdens de Tweede Wereldconferentie over doping. Twee nieuwe versies van de WADC zijn in werking getreden in 2009 en 2015⁷. Eind 2017 heeft het WADA een derde herzieningsproces van de WADC opgestart, dat op 7 november 2019 tijdens de Vijfde Wereldconferentie over Doping werd afgesloten met de aanneming van een nieuwe versie van de WADC, die van kracht werd op 1 januari 2021. Deze herziening heeft ertoe geleid dat het samenwerkingsakkoord van 2011⁸ en de communautaire besluiten moeten worden aangepast.
5. Het WADA heeft een inbreukprocedure ingesteld die van toepassing is op staten die de laatste versie van de WADC niet omzetten. In het kader van deze procedure wordt aan de nationale antidopingorganisatie een verslag over corrigerende maatregelen toegezonden⁹. In het kader van deze eerste fase van de inbreukprocedure krijgt de nationale organisatie van rechtswege een termijn van drie maanden om zich te conformeren. Vervolgens kan ook een extra periode van drie maanden worden toegekend in het kader van de "*kritische dialoog*" en een laatste periode van vier maanden kan in de tweede fase worden toegekend in ruil voor de indiening van een "*plan met corrigerende maatregelen*".
6. Pas op 11 februari 2021¹⁰ heeft de regering van de Franse Gemeenschap het ontwerp van decreet tot omzetting van de op 7 november 2019 vastgestelde aanpassingen van de WADC aangenomen en bij brief van 15 februari 2021 heeft zij de Autoriteit verzocht om er in het kader van de spoedprocedure advies over uit te brengen.
7. Zoals de gedelegeerde ambtenaar bij de indiening van de adviesaanvraag heeft verklaard, worden in artikel 13 van het ontwerp de toepasselijke beginselen vastgesteld en de specifieke doeleinden van de

⁶ De Code op zich heeft dus geen bindende kracht in België. Ze krijgt slechts kracht van wet, eens zij werd omgezet in Belgisch recht.

⁷ Zowel de CPVP als de Autoriteit hebben reeds advies uitgebracht over het decreet en de wijzigingen daarop, alsmede over het uitvoeringsbesluit en de wijzigingen daarop (zie Advies nr. 08/2010 van 24 februari 2010 betreffende het voorontwerp van decreet inzake dopingbestrijding, Advies nr. 22/2011 van 28 september 2011 betreffende het ontwerpdecreet van de regering van de Franse Gemeenschap ter uitvoering van het decreet van 2011, Advies nr. 59/2014 van 26 november 2014 betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2011, Advies nr. 37/2015 van 9 september 2015 betreffende het voorontwerp van decreet van de regering van de Franse Gemeenschap ter uitvoering van het decreet van 2011, Advies nr. 186/2019 van 29 november 2019 betreffende het decreet van 20 februari 2020 tot uitvoering van het decreet van 2011 (<https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/opinion-n-186-2019.pdf>). Anderzijds betreurt de Autoriteit het dat zij niet is geraadpleegd over het ontwerpdecreet van 14 november 2018 tot wijziging van het decreet van 2011.

⁸ De Autoriteit bracht op 2 oktober 2020 het advies 94/2020 uit betreffende dit samenwerkingsakkoord (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-94-2020.pdf>)

⁹ Gekwalificeerd als "kritisch" wanneer er geen omzetting is gebeurd.

¹⁰ In de toelichting wordt gepreciseerd dat het ontwerp geen revolutie betekent ten opzichte van het decreet van 2011 (de belangrijkste nieuwigheden, die voortvloeien uit de WADC en de normen, die zijn omgezet, betreffen opleiding en proportionaliteit), maar dat de opstellers van het ontwerp, gezien het grote aantal te wijzigen artikelen, er de voorkeur aan hebben gegeven het decreet van 20 oktober 2011 betreffende de dopingbestrijding in te trekken en te vervangen door het ontwerp.

beoogde verwerking van persoonsgegevens opgesomd, en wordt het proportionaliteitsbeginsel uitdrukkelijk verankerd " met name op het niveau van de controles " in artikel 15,§1. Deze artikelen luiden als volgt (vrije vertaling):

Art. 13. *-Overeenkomstig overweging 112 van Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, wordt de strijd tegen doping erkend als reden van groot openbaar belang.*

Onverminderd lid 1 is alle informatie die krachtens dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verzameld of medegedeeld, hierna "informatie" genoemd, vertrouwelijk.

Het algemene doel van de verwerking van de gegevens is dopingbestrijding en dopingbestrijdingsactiviteiten ter bevordering van gezonde, eerlijke, gelijke en sportieve sportbeoefening.

Onverminderd lid 3:

a) de specifieke doeleinden van de verwerking van informatie in verband met de opleiding, de voorlichting en de preventie op het gebied van dopingbestrijding, zijn deze die worden genoemd in artikel 2, leden 2 en 3¹¹ ;

b) de specifieke doeleinden van de verwerking van informatie in verband met de onderzoeksbevoegdheden van NADO Franse Gemeenschap zijn die waarnaar wordt verwezen in artikel 8, lid 1¹² ;

c) de specifieke doeleinden van de verwerking, alsmede de specifieke voorschriften inzake beveiliging, vertrouwelijkheid en bescherming van informatie betreffende de TTN's, zijn die welke in artikel 10, lid 8, worden vermeld¹³ ;

¹¹ « Het in lid 1 bedoelde programma is erop gericht de waarden en beginselen van een schone en dopingvrije sport te bevorderen en bij te brengen, fair play te handhaven en de gezondheid van de sporters en hun recht om op voet van gelijkheid aan wedstrijden deel te nemen, te beschermen.

Overeenkomstig de in lid 2 beschreven algemene beginselen en doelstellingen heeft het in lid 1 bedoelde programma de volgende meer specifieke en aanvullende doelstellingen bewustmaking, verstrekking van juiste informatie en ontwikkeling van het besluitvormingsvermogen van sporters, met name minderjarigen en amateursporters, teneinde opzettelijke of onopzettelijke overtredingen van de antidopingregel te voorkomen ».

¹² « "De NADO van de Franse Gemeenschap beschikt overeenkomstig de Internationale Standaard voor controles en onderzoeken over een onderzoeksbevoegdheid, voor het opsporen, verzamelen van inlichtingen en desgevallend het vergaren van bewijzen voor het vaststellen van dopinggevallen als bedoeld in artikel 6 van het Decreet. ».

¹³ « De CAUT (Commissie van de Franse Gemeenschap ingesteld voor de gebruikstoelating om therapeutische doeleinden), garandeert, overeenkomstig artikel 13, de strikte eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van sporters bij de verwerking van de aan haar toevertrouwde persoonlijke gezondheidsgegevens.

Onverminderd het voorgaande lid en om de naleving te waarborgen :

a) de gegevens worden vertrouwelijk verwerkt door en onder de verantwoordelijkheid van gezondheidswerkers, onverminderd de leden 3 en 4 ;

b) de gegevens worden uitsluitend verwerkt met het oog op de dopingbestrijding en meer in het bijzonder om na te gaan of in de individuele gevallen, wordt voldaan aan de criteria die zijn vastgelegd in artikel 1, lid 11, en in de internationale norm voor vrijstellingen van het gebruik van therapeutische middelen;

c) het coderen van de beslissingen van het CAUT in ADAMS, als bedoeld in § 5, eerste lid, en § 6, c), uitsluitend tot doel heeft het WADA in staat te stellen gebruik te maken van zijn recht, als bedoeld in § 6, eerste lid, en voorts de eerbiediging, erkenning

d) de specifieke doeleinden van de verwerking van informatie betreffende controles zijn deze die worden bedoeld in artikel 15, lid 1, eerste alinea¹⁴ ;

e) de specifieke doeleinden van de verwerking van informatie betreffende het biologisch paspoort van de sporter zijn deze die worden bedoeld in artikel 15, § 1¹⁵, eerste alinea, en artikel 16, tweede alinea¹⁶ ;

f) de specifieke doeleinden van de verwerking van informatie betreffende het resultaatbeheer zijn deze die worden genoemd in de artikelen 19 en 20 en in artikel 23, § 1¹⁷ ;

g) de verwerking van informatie over de verblijfplaats van elitesporters is specifiek bedoeld om onaangekondigde dopingcontroles te plannen en uit te voeren, voornamelijk buiten wedstrijdverband;

het NADA Franse Gemeenschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de informatie.

Onverminderd de bepalingen van dit artikel stelt de regering nauwkeurig de relevante, niet-limitatieve en strikt noodzakelijke informatie vast met betrekking tot de doeleinden, bedoeld in het derde en vierde lid, die krachtens het decreet mag worden verwerkt. Zij bepaalt tevens de voorwaarden waaronder de informatie wordt verwerkt, de periode gedurende welke zij wordt bewaard en de ontvangers van de informatie.

De ontvangers van deze gegevens mogen deze slechts verwerken en eventueel aan derden meedelen voor zover dit strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de in de leden 3 en 4 bedoelde doeleinden, en overeenkomstig de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met

de verwerking van persoonsgegevens alsook de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 2016/2016/EG.

en geldigheid van de door het CAUT genomen beslissingen te waarborgen ten aanzien van alleen die antidopingorganisaties die de betrokken sporter waarschijnlijk zullen testen en/of een tuchtrechtelijke beslissing tegen hem/haar zullen nemen ;

d) De toegang in ADAMS tot de uit hoofde van § 5, lid 1, en § 6, c), gecodeerde beslissingen van het CAUT is eveneens beperkt tot medische beroepsbeoefenaars die lid zijn van het WADA of van de enige antidopingorganisaties die de betrokken sporter mogen testen en/of een tuchtrechtelijke beslissing mogen nemen;

e) a contrario en in samenhang met d), zijn de beslissingen van de CAUT die in ADAMS zijn gecodeerd krachtens § 5, lid 1, en § 6, c), versleuteld en ontoegankelijk zijn voor andere personen dan deze die limitatief worden beoogd onder d).

Onverminderd de leden 1, 2 en 4, kan de CAUT het advies inwinnen van medische of wetenschappelijke deskundigen die het geschikt acht, overeenkomstig de door de regering vastgestelde procedures.

Onverminderd het bepaalde in de leden 1 en 2, wordt de informatie die wordt verstrekt aan de in lid 3 bedoelde deskundigen, die niet onder het medisch geheim vallen, geanoniseerd en wordt de verwerking ervan eveneens strikt vertrouwelijk verricht, onder de verantwoordelijkheid van de leden van de CAUT.

Onverminderd artikel 13 en de bepalingen van deze paragraaf, kan de Regering nadere regels, procedures en alle aanvullende maatregelen vaststellen om de toepassing ervan te verduidelijken of te vergemakkelijken ».

¹⁴ (zie *infra*)

¹⁵ (zie *infra*)

¹⁶ « Onverminderd het in artikel 15, §1, eerste lid, genoemde hoofddoel, kan het biologisch paspoort van de sporter ook worden gebruikt om gerichte tests op de betrokken elitesporter uit te voeren ».

¹⁷ Kennisgevings-, vervolgings- en bestraffingsdoeleinden.

Onverminderd de bepalingen van dit artikel en de specifieke bepalingen van artikel 10, § 8, met betrekking tot TTN's, worden alle verwerkingen van persoonsgegevens betreffende de gezondheid van sporters uitgevoerd door en onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg.

Onverminderd artikel 17, § 7, kan het NADO Franse Gemeenschap antidopinginformatie, nadat deze anoniem is gemaakt, verwerken voor statistische doeleinden, onderzoek of beleidsverbetering in de strijd tegen doping.

Onverminderd de bepalingen van dit artikel kan de Regering de nadere regels vaststellen, alsmede alle aanvullende procedures ter verduidelijking of ter vergemakkelijking van de toepassing van dit artikel.

Art. 15. - § 1. *Een dopingcontrole kan, met het oog op de vaststelling van de dopinggevallen bedoeld in artikel 6, 1° en 2°, tot doel hebben hetzij de directe opsporing van een verboden stof of een verboden methode in het lichaam van de sporter, hetzij de indirecte opsporing van een verboden stof of een verboden methode door de effecten ervan op het lichaam, via de vaststelling van het biologisch paspoort van de sporter, onder de in artikel 16 bepaalde voorwaarden.*

In overeenstemming met de artikelen 5.2 en 5.2.5 van de Code en artikel 4.5.5 van de Internationale norm voor dopingtests en Onderzoeken, kan elke sporter, elitesporter of amateursporter, met inbegrip van recreatieve sporters, sporters die als beschermde personen worden beschouwd en Minderjarige sporters, worden onderworpen aan een dopingcontrole door de NADO Franse Gemeenschap, ook indien de sporter een schorsingsperiode doormaakt, en ongeacht of de test is opgenomen in het testverdelingsplan als bedoeld in lid 3.

Onverminderd de leden 2, 4 en 5, alsook de bijkomende principes, voorwaarden en procedures bepaald door de Regering, stelt de NADO Franse Gemeenschap een jaarplan op voor de verdeling van de dopingcontroles die moeten worden uitgevoerd op sporters, zowel in als buiten competitieverband en met inbegrip, in voorkomend geval, buiten elke competitie, in fitnesscentra.

Onverminderd de leden 2, 3 en 5 :

a) wordt het in lid 3 bedoelde testverdelingsplan op vertrouwelijke basis voorbereid en uitgevoerd door de NADO Franse Gemeenschap overeenkomstig artikel 5, lid 12 en 13. a) van dit decreet , artikel 5.4 van de Code en de artikelen 4.1 tot en met 4.9 van de internationale norm voor dopingtests en onderzoeken;

b) bestaat het in lid 3 bedoelde testverdelingsplan uit het plannen van gerichte en willekeurige controles ;

c) is het in lid 3 bedoelde testverdelingsplan bedoeld om doeltreffend en proportioneel te zijn, en uiteindelijk een consequente prioritering mogelijk te maken van sporten, categorieën van sporters, soorten tests, soorten stalen die moeten worden genomen en soorten staalanalyses die moeten worden uitgevoerd ;

d) wordt het in lid 3 bedoelde testverdelingsplan voorafgegaan door een gedocumenteerde dopingrisicobeoordeling, waarbij rekening wordt gehouden met de criteria van artikel 4.2.1 van de internationale norm voor dopingtests en onderzoeken;

e) garandeert het in lid 3 bedoelde testverdelingsplan, maar niet uitputtend, dat er controles worden uitgevoerd :

1° betreffende sportbeoefenaars op alle niveaus, met inbegrip van amateursporters, en in het bijzonder betreffende minderjarige sportbeoefenaars, sportbeoefenaars die als beschermde personen worden beschouwd en recreatieve sportbeoefenaars, met dien verstande dat de meeste tests gericht zijn op en voorbehouden zijn aan topsporters op nationaal niveau;

2° in een significant aantal verschillende sporten, rekening houdend met de onder d) bedoelde dopingrisicobeoordeling;

3° in wedstrijdverband en buiten wedstrijdverband, rekening houdend met de onder d) bedoelde dopingrisicobeoordeling;

4° in voorkomend geval, buiten elke wedstrijd, rekening houdend met de beoordeling van de dopingrisico's als bedoeld in punt d) ;

5° in team- en individuele sporten;

6° door middel van bloed- en urinetests en, indien van toepassing, het biologisch paspoort zoals bedoeld in lid 1;

7° over het gehele grondgebied van de Franse Gemeenschap.

Onverminderd de voorgaande alinea's worden alle dopingcontroles die gepland en/of uitgevoerd worden door en op verzoek van de NADO Franse Gemeenschap uitgevoerd in overeenstemming met het proportionaliteitsbeginsel, waarbij in het bijzonder rekening gehouden wordt met :

a) het niveau van de te testen sporter;

b) strikte naleving van de maatregelen inzake vertrouwelijkheid en gegevensbescherming als bedoeld in artikel 13 ;

(c) geverifieerde en betrouwbare informatie over dopinggebruik waarover de NADO Franse Gemeenschap beschikt in het kader van haar onderzoeksbevoegdheden zoals bedoeld in artikel 8 ;

d) afhankelijk van de punten a) tot en met c), de plaats, het tijdstip en het type van de controle die moet worden gepland en/of uitgevoerd.

8. De gedelegeerde ambtenaar wijst er voorts op dat de categorieën gegevens en betrokkenen worden gespecificeerd in de artikelen 2, 8, 10, 13, 15, 16, 19, 20 tot en met 23, 25 tot en met 27 en 29 van het ontwerp, en dat in een uitvoeringsbesluit de mogelijke ontvangers van de gegevens zullen worden gespecificeerd.

9. De WADC gaat vergezeld van acht internationale normen¹⁸ die bedoeld zijn om de verschillende gebieden van dopingbestrijding te harmoniseren. Als gevolg daarvan werd ook een nieuwe versie aangenomen van de Internationale Norm voor de Bescherming van Persoonsgegevens van het WADC¹⁹. De norm bevat een minimum aan gemeenschappelijke regels waaraan antidopingorganisaties zich bij de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met de code moeten houden, maar *"in sommige gevallen kunnen antidopingorganisaties op grond van de toepasselijke wetgeving verplicht zijn strengere regels of normen toe te passen"*²⁰. Met andere woorden, deze post-AVG-versie van de norm herinnert de verwerkingsverantwoordelijken, maar ook de wetgevers die de WADC-bepalingen in hun nationale rechtsstelsels moeten omzetten, eraan dat *"de erkenning van de normalisatie van het WADA door de sportorganisaties en de staten geen middel is om zich te onttrekken aan de naleving van de normen van openbare orde [met inbegrip van de grondrechten²¹] van de rechtsorden waarin zij haar gevolgen wil teweegbrengen"*²² en dat de vraag naar de verenigbaarheid daarvan moet worden gesteld op het moment van deze transcriptie²³.
10. In het kader van het door het WADA gevoerde overleg in verband met de ontwikkeling van de nieuwe versie van de WADC en de Normen, heeft het EDPB haar opmerkingen over de verenigbaarheid van deze instrumenten met de bepalingen van de AVG aan het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie toegezonden²⁴. Ongeacht of de auteurs van de WADC rekening hebben gehouden met deze opmerkingen, moeten zij in het ontwerp worden verwerkt en de Autoriteit is voornemens na te gaan of dit is gebeurd.

¹⁸ Verbodsl lijst, controle en testen, laboratoria, AUT, bescherming van persoonlijke gegevens, naleving van de code door de ondertekenaars, opleiding ([zie https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_ise_-_french_-_2020.pdf](https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_ise_-_french_-_2020.pdf)) en resultaatmanagement.

¹⁹ (https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_ispppi_-_french_redline_-_current_2018_v_november_2020.pdf); Het is een verplichte internationale norm die in het kader van het Wereld Antidopingprogramma is ontwikkeld om ervoor te zorgen dat antidopingorganisaties de persoonlijke informatie die zij in het kader van antidopingprogramma's verwerken, op passende, adequate en doeltreffende wijze beschermen (artikel 1.0).

²⁰ Art. 1.0.

²¹ en dat ze derhalve de door de AVG geboden bescherming niet beperken kan

²² Zie F. LATTY, « La reconnaissance multidimensionnelle de la standardisation privée : l'exemple du Code mondial antidopage », in *La Standardisation internationale privée – Aspects juridiques*, Brussel, Larcier, blz. 176 (http://www.franck-latty.fr/Publications/Articles_files/LATTY%20CMA.pdf)

²³ Anders zou de verwerking onwettig kunnen zijn (in strijd met artikel 5.1.a) van de AVG; Zie C. de Terwangne, « Les principes relatifs au traitement des données à caractère personnel et à sa licéité », in *Le Règlement général sur la protection des données – analyse approfondie*, Bruxelles, Larcier, blz. 89 dat bepaalt (vrije vertaling): « *het vereiste van rechtmatigheid betekent dat de verwerking van persoonsgegevens moet worden uitgevoerd in overeenstemming met alle toepasselijke wettelijke regels. Dit houdt in dat de regels inzake gegevensbescherming moeten worden nageleefd, maar ook alle andere wettelijke regels die van toepassing kunnen zijn op een situatie van gegevensverwerking, zoals verplichtingen op grond van het arbeidsrecht, het verbintenissenrecht of de wetgeving inzake consumentenbescherming, of de verplichting tot beroepsgeheim, indien van toepassing. Een arts die de naam van een van zijn patiënten in een internetpublicatie bekendmaakt, zou een onrechtmatige verwerking verrichten* ».

²⁴ Brief van 9 oktober 2019 (https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_letter_out2019-0035_wada_4.pdf)

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerking over de dringende adviesaanvraag

11. De Autoriteit merkt op dat het al vanaf de goedkeuring van de WADC bekend is dat een omzetting noodzakelijk is, d.w.z. sedert 7 november 2019, en ze verzoekt ervoor te zorgen de teksten zoveel mogelijk binnen een tijdsbestek aan te nemen zodat de Autoriteit in staat is haar advies binnen de normale termijn uit te brengen, zodat aan haar adviezen de vereiste kwaliteit kan worden gegeven in het licht van de middelen die aan de Autoriteit zijn toegewezen voor de uitvoering van haar taken. Dit geldt des te meer wanneer, zoals in het onderhavige geval, het ontwerp enerzijds verwerkingen (waaronder de internationale doorgiften) omvat die betrekking hebben op gezondheidsgegevens en die een aanzienlijke inbreuk vormen op de rechten en vrijheden van de betrokkenen²⁵, en anderzijds het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna "het COC" genoemd) eveneens bevoegd is om ter zake advies uit te brengen²⁶.
12. De Autoriteit kan het verzoek om dringende behandeling niet inwilligen. Deze procedure is voorbehouden voor gevallen waarin de urgentie niet door de aanvrager is veroorzaakt, d.w.z. waarin het onmogelijk zou zijn geweest de Autoriteit eerder te raadplegen. Dit is met name het geval wanneer de norm verband houdt met een onvoorziene situatie, zoals de huidige pandemie, die veel verzoeken om toepassing van de spoedprocedure genereert. De Autoriteit heeft zich er evenwel bij wijze van uitzondering toe verbonden haar advies zo spoedig mogelijk uit te brengen, teneinde het risico te beperken van sancties die inherent zijn aan een te late omzetting van de bepalingen van de WADC.

2. Rechtsgrondslag

13. Artikel 13 van het ontwerp herinnert eraan dat, overeenkomstig overweging 112 van de AVG, de strijd tegen doping wordt erkend als een **belangrijke reden van openbaar belang**.
14. Bij de indiening van het verzoek om advies beriep de gedelegeerde ambtenaar zich op deze overweging om het feit te rechtvaardigen dat bepaalde gegevensverwerkingen noodzakelijk kunnen zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6.1.e) van de AVG. De gedelegeerde ambtenaar verduidelijkte ook dat sommige van de uit het decreet voortvloeiende

²⁵ In dit verband wordt in de internationale norm voor de bescherming van persoonsgegevens uitdrukkelijk erkend dat (vrije vertaling) "*persoonsgegevens die in het kader van antidoping worden verzameld, van invloed kunnen zijn op de privacyrechten van personen die betrokken zijn bij of verbonden zijn met georganiseerde sport*" (artikel 1, 0)

²⁶ Wat de doorgifte van en naar de politie betreft, heeft de Autoriteit het ontwerp aan het COC toegezonden. Voor het overige wordt verwezen naar adviezen DA190022 van 9 december 2019 betreffende het voorontwerp van decreet van de regering van de Franse Gemeenschap van 21 oktober 2015 tot uitvoering van het decreet van 20 oktober 2011 betreffende de strijd tegen doping (<https://www.contreleorgaan.be/files/DA190022-NL.PDF>) en DA200015 van 6 november 2020 betreffende de ontwerp-samenwerkingsovereenkomst tussen de drie gemeenschappen en de COCOM tot wijziging van de samenwerkingsovereenkomst van 9 december 2011 betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport (<https://www.contreleorgaan.be/files/DA200015-NL-Advies-COC.pdf>)

gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn om te voldoen aan wettelijke verplichtingen "en ook gebaseerd zijn op zwaarwegende redenen van algemeen belang. Ook zijn alle afwijkingen of bijzondere regelingen die specifiek voor deze rechtsgrondslagen gelden, van toepassing ».

15. Deze formulering brengt de Autoriteit ertoe te verzoeken de verschillende rechtsgrondslagen voor de verwerkingen in het ontwerp²⁷ te verduidelijken, althans wanneer artikel 6.1.c)²⁸, niet van toepassing is.
16. De Autoriteit vestigt de aandacht op het feit dat overweging 112 van de AVG onlosmakelijk verbonden is met overweging 111, en alleen verwijst naar "de mogelijkheid van doorgifte" (met uitsluiting van andere verwerkingen en met name verwerkingen betreffende bijzondere categorieën gegevens als bedoeld in artikel 9 van de AVG) en dat de opstellers van de AVG, door te preciseren "van toepassing zouden moeten zijn", alleen maar in herinnering hebben willen brengen dat, overeenkomstig artikel 49. 4 van de AVG, een doorgifte van gegevens op grond van een dergelijk openbaar belang vereist moet zijn door het Unierecht of lidstatelijk recht (en is dus niet *per se*)²⁹. Hoewel de Autoriteit vraagtekens plaatst bij de geschiktheid van een dergelijke aanpak, is het, indien de aanvrager van mening is dat de grondslag van algemeen belang de grondslag is die bepaalde gegevensdoorgiften rechtvaardigt, aan het decreet om deze grondslag vast te leggen.
17. De Autoriteit wijst er terloops op dat deze grondslag niet afwijkt van het vereiste van rechtmatigheid in de zin van artikel 5.1. a), van de AVG, op grond waarvan elke verwerking van persoonsgegevens moet worden uitgevoerd in overeenstemming met alle toepasselijke rechtsregels³⁰.
18. De Autoriteit merkt voorts op dat het ontwerp bepaalt dat beslissingen waarbij geen overtreding van de antidopingregel wordt vastgesteld, met **instemming** van de betrokkene kunnen worden bekendgemaakt³¹. De Autoriteit neemt hier nota van en maakt van de gelegenheid gebruik om te herhalen dat toestemming geen toelaatbare grond kan zijn voor de verwerking van gegevens in verband met strafbare feiten in de zin van artikel 10 van de AVG. Deze toestemming moet derhalve worden beschouwd als een aanvullende garantie.

²⁷ Het EDPB had dezelfde wens geuit, maar dan met betrekking tot de WADC, in zijn brief van 2019, op. cit. at 5 ; zie ook second Opinion 4/2009, 3.3. en de brief van de groep artikel 29 aan het WADA van 5 maart 2013.

²⁸ Noodzakelijke verwerking om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust.

²⁹ zie ook het algemeen beginsel als bekrachtigd in considerans 40 van de AVG.

³⁰ In die zin: zie C. de Terwangne, *op. cit.*, blz. 89

³¹ Artikel 23, §6 (vrije vertaling): "Overeenkomstig artikel 14.3.4 van de code mag, in gevallen waarin de CIDD (de Interfederale Disciplinaire Commissie inzake doping) hetzij in eerste aanleg, hetzij in beroep tot de bevinding is gekomen dat de sporter of andere persoon geen inbreuk op de antidopingregel heeft gepleegd, de beslissing alleen worden gepubliceerd met de uitdrukkelijke instemming van de sporter, die tijdens de hoorzitting of later schriftelijk na kennisgeving van de beslissing van de CIDD is gegeven ».

19. De Autoriteit is van mening dat de meest geschikte grondslag voor alle gegevensverwerkingen in het kader van de dopingbestrijding bestaat uit de **noodzakelijkheid** van een **dergelijke verwerking voor de nakoming van een wettelijke verplichting** als bedoeld in artikel 6.1.c) van de AVG³².

3. Legaliteitsbeginsel

20. De Autoriteit neemt er nota van dat het ontwerp het besluit van 2011 beoogt in te trekken en te vervangen. De Autoriteit betreurt evenwel dat in de toelichting vaak alleen de artikelen worden opgesomd die "*grotendeels ongewijzigd*" zijn ten opzichte van een af te schaffen decreet. Dit zal waarschijnlijk bij het lezen van het ontwerp de voorspelbaarheid ondermijnen. De betrokkenen over wie gegevens worden verwerkt, hebben dan immers geen duidelijk zicht op de verwerkingen die met hun gegevens worden verricht.
21. Voorts merkt **de Autoriteit op dat veel van de bepalingen van het ontwerp de Regering toestaan bepaalde essentiële elementen van de gegevensverwerking door middel van een besluit te bepalen. Dit geldt met name voor de bewaartermijnen van de gegevens of de eventuele verstrekking van de gegevens aan derden** (artikel 13).
22. Welnu, de Autoriteit herhaalt dat de wetgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert, aan de gebruikelijke criteria van voorspelbaarheid moet voldoen, zodat de betrokkenen bij het lezen van de wetgeving de verwerking van hun gegevens duidelijk kunnen voorzien, en dat - overeenkomstig een gezamenlijke lezing van artikel 8 EVRM, artikel 22 van de Grondwet en artikel 6.3 van de AVG elke inmenging door een overheidsinstantie³³ in het recht op privacy moet worden voorgeschreven in een "*voldoende nauwkeurige wettelijke bepaling*" die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met het nagestreefde doel. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling worden de essentiële elementen omschreven van de persoonsgegevensverwerkingen die met overheidsinmenging gepaard gaan.³⁴ De uitvoerende macht kan in principe slechts worden gemachtigd

³² Zie hiervoor ook de brief van het EDPB, op.cit., blz. 5; Kornbeck, J. Statutory provision as a legal base for data transfers to third countries for anti-doping purposes, under EU and German law. *Int Sports Law J* 20, 55–81 (2020) (<https://doi.org/10.1007/s40318-019-00157-4>), blz. 57 ; Sloot B, Paun M, Leenes R, McNally P, Ypma P (2017) Anti-doping and data protection: an evaluation of the anti-doping laws and practices in the EU Member States in light of the General Data Protection Regulation. Publications Office of the European Union, Luxembourg, p. 88 (<http://laboratoire-droit-sport.fr/wp-content/uploads/2017/12/Anti-Doping-and-Data-Protection-2017.pdf>)

³³ De Nationale Antidopingorganisatie van de Franse Gemeenschap (hierna "NADO") is een dienst die afhangt van de Franse Gemeenschap, maar die over operationele autonomie beschikt en door en voor de Franse Gemeenschap is aangewezen als de autoriteit die op haar grondgebied verantwoordelijk is voor de aanneming en de uitvoering van het antidopingreglement, het beheer van de staalafname, alsook het beheer van de testresultaten.

Voor wat "CAUT" betreft (bedoeld in artikel 10 van het ontwerp, gaat het over een Commissie van de Franse Gemeenschap.

³⁴ Zie DEGRAVE, E., "L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest Rotaru c. Roumania, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

voor de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd.

23. In het onderhavige geval is de Autoriteit van oordeel dat bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens waartoe het ontwerp aanleiding geeft, resulteren in een aanzienlijke aantasting van de rechten en vrijheden van de betrokkenen, voor zover die verwerkingen :

- betrekking hebben op bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9³⁵ en 10³⁶ van de AVG;
- plaatsvinden voor controle- en/of toezichtsdoeleinden ;
- waarschijnlijk profilering inhouden³⁷ ;
- en de doorgifte van gegevens aan het WADA en/of derde landen met zich zal meebrengen.

24. Gelet op deze elementen is het noodzakelijk dat de volgende essentiële elementen door de wetgever worden vastgesteld : (het)(de) precieze doeleinde(n)³⁸, waarvan bij lezing reeds kan worden afgeleid welke gegevensverwerkingsverrichtingen zullen worden ingevoerd voor de verwezenlijking ervan, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van (dit) (deze) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens³⁹, de categorieën van betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld⁴⁰ en de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld, evenals de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG. De Autoriteit onderzoekt hierna in hoeverre het ontwerp hieraan voldoet.

4. Doeleinden

25. Volgens artikel 5.1.b) van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

³⁵ De Spaanse justitie heeft onlangs geoordeeld dat de strijd tegen doping nauw samenhangt met de gezondheid van sporters en dat dopinggegevens als gezondheidsgegevens moeten worden beschouwd (zie. Audiencia Nacional, 791/2018, 24 nov 2020, ECLI: ES:AN:2020:3995, <https://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/067a18d2d8fd5dc9/20210122>)

³⁶ Gegevens betreffende inbreuken.

³⁷ De directeur van het WADA heeft onlangs verklaard dat er besprekingen gaande zijn over het gebruik van kunstmatige intelligentie (zie <https://www.nutraingredients-usa.com/Article/2020/06/01/WADA-eyes-AI-big-data-analytics-to-fight-illegal-doping>, <https://internetofbusiness.com/wada-ai-catch-drug-cheats/>, <https://inews.co.uk/sport/wada-artificial-intelligence-doping-cheats-136201>)

³⁸ Zie ook artikel 6.3. van de AVG.

³⁹ Het Grondwettelijk Hof heeft reeds erkend dat " (...) vermocht hij (de wetgever) de vereisten inzake de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze te regelen alsook de duur van deze bewaartermijn", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B 23.

⁴⁰ Lees bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

26. De Autoriteit is van mening dat de in artikel 13 van het ontwerp uiteengezette doeleinden aan deze eisen voldoen.

5. Proportionaliteit / minimale gegevensverwerking / bewaartermijn

27. Artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van "minimale gegevensverwerking").
28. Artikel 13 van het ontwerp laat het aan de Regering over om de relevante, niet-exhaustieve en strikt noodzakelijke informatie met betrekking tot de doeleinden in kwestie te definiëren, die ter uitvoering van het decreet mag worden verwerkt, alsmede om de voorwaarden vast te stellen waaronder de informatie wordt verwerkt, de periode waarin zij wordt bewaard en de ontvangers van deze informatie.
29. De Autoriteit is van oordeel dat de formulering "*ter zake dienend, niet overmatig en strikt noodzakelijk voor de beoogde doeleinden*" geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van artikel 5.1.c) van de AVG. De rechtstreekse toepasselijkheid van Europese verordeningen houdt een verbod in om deze in nationaal recht over te schrijven omdat een dergelijke procedure "een dubbelzinnigheid kan creëren, over zowel de juridische aard van de toepasselijke bepalingen als het tijdstip van hun inwerkingtreding"⁴¹.
30. Aangezien het ontwerp bovendien de voorwaarden voor verwerking (waarvan de definitie aan de Regering wordt toevertrouwd - zie hoofdstuk 3 over dit punt), de termijn waarna de gegevens niet langer mogen worden bewaard en de ontvangers van de gegevens niet bevat, kan de Autoriteit niet nagaan of het beginsel van minimale gegevensverwerking in acht is genomen, zoals voorgeschreven bij artikel 5.1.c) van de AVG. Bijgevolg meent de Autoriteit dat artikel 13 op dit punt moet worden gewijzigd⁴².
31. Aangaande de bewaartermijnen, mogen persoonsgegevens, krachtens artikel 5.1.e) van de AVG in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, niet langer worden bewaard, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. In het licht van artikel 6.3 AVG, is het aangewezen dat ook de (maximale) bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens in artikel 13 van het ontwerp worden gewijzigd, rekening houdend met de

⁴¹ HvJ-EU, 7 februari 1973, Commissie C. Italië (C-39/72), Jurisprudentie, 1973, blz. 101, § 17). Zie ook en met name HvJ-EU, 10 oktober 1973 Fratelli Variola S.p.A. vs. Amministrazione italiana delle Finanze (C-34/73), Jurisprudentie, 1973, blz. 981, § 11; HvJ-EU, 31 januari 1978, Ratelli Zerbone Snc vs. Amministrazione delle finanze dello Stato, Jurisprudentie (C-94/77), 1978, blz. 99, §§ 24-26.

⁴² Bij deze wijziging zal rekening worden gehouden met de punten 16 tot en met 21 van bovengenoemd advies 186/2015 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-186-2019.pdf>)

onderscheiden doeleinden en categorieën van gegevens, of toch minstens criteria daarin op te nemen die toelaten deze (maximale) bewaartermijnen te bepalen.

6. Verwerkingsverantwoordelijke

32. Artikel 13 van het ontwerp wijst de NADO Franse Gemeenschap aan als de "verwerkingsverantwoordelijke". De Autoriteit neemt daar akte van, maar preciseert dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke passend moet zijn ten aanzien van de feitelijke omstandigheden⁴³. Zo is het noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens te controleren wie het doeleinde van de verwerking bepaalt alsook de middelen om dit doeleinde te realiseren. En dit om te voorkomen dat er onduidelijkheid bestaat over de identiteit van de persoon of entiteit die als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd en om zo de uitoefening van de rechten van de betrokkene, zoals bepaald in de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG, te vergemakkelijken.
33. In de onderhavige zaak betwijfelt de Autoriteit echter of de NADO de mogelijkheid heeft om het doel van en de middelen voor bepaalde verwerkingen te bepalen⁴⁴. De Autoriteit is op zijn minst van mening dat de aanwijzing van de NADO voor elk verwerking in de toelichting moet worden gemotiveerd.

7. Toegang/ontvangers

34. Het ontwerp identificeert een reeks actoren die toegang kunnen hebben tot deze gegevens. Dit geldt voor de laboratoria, de NADO, andere Belgische NADO's, buitenlandse NADO's, het WADA, de cidd, het TAS⁴⁵, het IOC, antidopingverantwoordelijken van erkende fitnesscentra, nationale en internationale sportorganisaties, enz⁴⁶. Voorts is de regering krachtens artikel 13 van het ontwerp gemachtigd te bepalen wie de [andere] ontvangers van persoonsgegevens zijn.
35. De Autoriteit merkt op dat de mededeling aan deze ontvangers wordt "*opgelegd*" door het CMAD. Enerzijds kan een nationale wetsbepaling die in strijd is met de richtlijn echter door het Grondwettelijk

⁴³ Zowel de Groep 29 – voorganger van het EDPB – als de Autoriteit hebben benadrukt dat het concept verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Groep 29, Advies 1/2010 over de begrippen "verantwoordelijke voor de verwerking" en "verwerker", 16 februari 2010, blz. 9. (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten*, blz.1. (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Begrippen_VW_OA.pdf).

⁴⁴ In het bijzonder met betrekking tot de registratie in het ADAMS -platform; zie in die zin. S. FAIVRE, *La protection des droits fondamentaux du sportif en matière de lutte antidopage*, UCL, 2015, blz. 13 (https://dial.uclouvain.be/memoire/ucl/en/object/thesis:3513/datastream/PDF_01/view)

⁴⁵ Arbitragehof voor de sport.

⁴⁶ Zie met name artikel 23, §6 van het ontwerp.

Hof⁴⁷ nietig worden verklaard of door de rechter worden vernietigd wegens strijdigheid met de AVG samen gelezen met de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, en anderzijds kan een wetsbepaling die in strijd is met de richtlijn, de NADO - die door het ontwerp als verantwoordelijke voor de verwerking is aangewezen - niet behoeden tegen de gevolgen van het onwettige karakter van een gegevensoverdracht.

36. Daarom beveelt de Autoriteit aan om enerzijds deze delegatie aan de regering met betrekking tot persoonsgegevens te schrappen en anderzijds in het ontwerp te specificeren van welke gegevens de mededeling noodzakelijk⁴⁸ wordt geacht, alsmede aan welke derden de gegevens zullen worden verstrekt en met welk doel (wat deze derden zullen doen met die gegevens). Voorts verzoekt de Autoriteit, met name wat doorgiften aan het WADA of aan derde landen betreft, eraan te herinneren dat een doorgifte van gegevens de verwerkingsverantwoordelijke niet ontslaat van de verplichting na te gaan of de landen waarnaar de gegevens worden doorgegeven een passend niveau van gegevensbescherming waarborgen⁴⁹.

8. Verdere verwerkingen

37. Volgens artikel 13 van het ontwerp mogen de ontvangers van de informatie deze slechts verwerken en eventueel aan derden meedelen in de mate die strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de in de leden 3 en 4 bedoelde doeleinden, en overeenkomstig de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, alsmede Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.
38. Deze bepaling is een verboden herhaling van de AVG en heeft geen informatieve waarde voor de ontvangers die in derde landen zijn gevestigd. De Autoriteit beveelt derhalve aan deze bepaling te schrappen en te specificeren dat de verwerkingsverantwoordelijke bij de doorgifte van gegevens aan derde landen moet aangeven dat geen verdere doorgifte is toegestaan aan ontvangers in landen ten aanzien waarvan geen adequaatheidsbeslissing is genomen en, zelfs indien een dergelijke beslissing is genomen, dat geen verdere mededeling voor doeleinden die niet verenigbaar zijn met de doeleinden van de verzameling, is toegestaan.

⁴⁷ of bij wege van prejudiciële beslissing niet-toepasselijk worden verklaard.

⁴⁸ De Autoriteit verzoekt de aanvrager rekening te houden met haar advies 186/2019, *op. cit.*, punten 16 e.v.

⁴⁹ Zie voor deze kwestie, Kornbeck, J., *op.cit.*, blz. 61 ev; De Autoriteit benadrukt dat deze verplichting verder gaat dan het louter verifiëren van het bestaan van een adequaatheidsbesluit (zie met betrekking tot de Canadese beschermingsregeling op grond waarvan de AMA: https://www.priv.gc.ca/fr/mesures-et-decisions-prises-par-le-commissariat/enquetes/enquetes-visant-les-entreprises/2018/2018-006_ca/); Voorts is, zoals hierboven vermeld, het zwaarwegend algemeen belang niet van dien aard dat het de doorgifte van gezondheidsgegevens rechtvaardigt.

9. Veiligheidsmaatregelen

9.1. Verwerking door een beoefenaar in de gezondheidszorg

39. Artikel 13 bepaalt dat (enkele uitzonderingen daargelaten) elke verwerking van persoonsgegevens over de gezondheid van sporters moet worden verricht door en onder de verantwoordelijkheid van een beoefenaar in de gezondheidszorg.
40. De Autoriteit is ingenomen met deze formulering, maar herinnert eraan dat alle gegevens in verband met doping als gezondheidsgegevens moeten worden beschouwd⁵⁰. Waar nodig stelt de Autoriteit derhalve voor de definitie van de gegevenscategorieën te verfijnen om de situaties te identificeren die, in voorkomend geval, een vrijstelling rechtvaardigen⁵¹.

9.2. Verwerking van anonieme gegevens voor statistische doeleinden

41. Artikel 13 van het ontwerp voorziet in de mogelijkheid voor de NADO om eens de gegevens (vrije vertaling) "*anoniem zijn gemaakt, ze te verwerken voor statistische doeleinden, onderzoek of verbetering van het antidopingbeleid*".
42. De Autoriteit herinnert eraan dat gegevens alleen als geanonimiseerd kunnen worden beschouwd indien zij niet meer op enigerlei redelijke wijze aan een specifieke persoon kunnen worden toegeschreven⁵². Derhalve, rekening houdend met de definitie van persoonsgegevens in artikel 4, 1), van de AVG⁵³ moet ervoor worden gezorgd dat aan de vereiste hoge normen voor anonimisering wordt voldaan en⁵⁴ dat de gegevens niet eenvoudigweg worden gepseudonimiseerd. De verwerking van dergelijke gegevens, zelfs al zijn ze gepseudonimiseerd, moet immers worden gezien als een verwerking van persoonsgegeven als bedoeld in de AVG.

⁵⁰ Zie *supra*.

⁵¹ Daarbij zal rekening worden gehouden met het feit dat deze bepaling ook van toepassing zal zijn op de ontvangers en dat de door het ontwerp aangewezen verwerkingsverantwoordelijke aansprakelijk kan worden gesteld voor de verstrekking van gegevens aan een ontvanger waarbij hij niet onkundig kon zijn van het feit dat de gegevens niet door een gezondheidswerker konden worden verwerkt.

⁵² Alleen in dat geval is de AVG niet van toepassing, overeenkomstig overweging 26 ; Voor meer informatie, zie de richtsnoeren WP216, 2.2.3, blz. 10 van de Groep 29, https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinionrecommendation/files/2014/wp216_en.pdf (uitsluitend beschikbaar in het Engels).

⁵³ Namelijk: «*alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon*».

⁵⁴ De identificatie van een persoon slaat niet enkel op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen, maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.

43. Uit het voorgaande volgt dat als er sprake is van pseudonimisering (en niet anonimisering):

- er moet worden verwezen naar het verslag van het Europees Agentschap voor Cybersbeveiliging in verband met pseudonimisering⁵⁵ ;
- overeenkomstig artikel 89 van de AVG moeten de noodzakelijke en gerechtvaardigde verwerkingen ter verbetering van de dopingbestrijding worden gespecificeerd⁵⁶ ;
- deze verwerking moet worden omkaderd met alle vereiste waarborgen en moet voldoen aan de heersende beginselen ter zake⁵⁷.

OM DIE REDENEN,

de Autoriteit

is van oordeel:

- dat artikel 13 van het ontwerp moet als volgt worden gewijzigd :
 - verduidelijken dat met persoonlijke "informatie" of "informatie" wordt verwezen naar " persoonsgegevens als bedoeld in de AVG ";
 - de verwerkingsmodaliteiten omkaderen (punten 21 en 30);
 - voor elke gegevensverwerking de termijn bepalen waarna de gegevens niet langer mogen worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren (punt 31);
 - de ontvangers van de gegevens identificeren, de gegevens die aan hen moeten worden verstrekt en, voor elke ontvanger, de doeleinden waarvoor de gegevens aan hem moeten worden verstrekt (punt 36) ;
 - voorzien in een verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om de ontvanger erop te wijzen dat deze een passend niveau van gegevensbescherming waarborgt voordat de gegevens worden verstrekt (punten 34 tot en met 38);
- dat de aanwijzing van de NADO als verwerkingsverantwoordelijke moet voor elke verwerking worden gemotiveerd, zo nodig in de toelichting (punt 33);

⁵⁵ ENISA, <https://www.enisa.europa.eu/publications/data-pseudonymisation-advanced-techniques-and-use-cases> en <https://www.enisa.europa.eu/news/enisa-news/enisa-proposes-best-practices-and-techniques-for-pseudonymisation>; ENISA, Franstalige versie van november 2019, https://www.enisa.europa.eu/publications/pseudonymisation-techniques-and-best-practices_fr

⁵⁶ Zie ook de brief van het EDPB, *op.cit.*, blz. 9.

⁵⁷ Hetzelfde geldt voor het proportionaliteitsbeginsel dat verwijst naar het specifiekere beginsel van "*minimale gegevensverwerking*" dat inhoudt dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, overeenkomstig artikel 5, § 1, c), van de AVG.

vestigt de aandacht van de aanvrager:

- op het belang, wanneer een verwerking een belangrijke inmenging vormt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, de essentiële elementen van die verwerking wordt vastgesteld door de wetgever;
- voor zover gerechtvaardigd, op de noodzaak om in het decreet de gevallen van doorgifte op grond van zwaarwegend algemeen belang vast te leggen (punt 16) ;
- voor zover gerechtvaardigd, op de noodzaak om gezondheidsgegevens te identificeren die niet door beoefenaars in de gezondheidszorg hoeven te worden verwerkt (punt 40) ;
- de voorwaarden voor echte anonimisering en de gevolgen voor de naleving van de bepalingen van de AVG bij gebruik van pseudonimisering (punten 41 tot en met 43).

(get.) Alexandra Jaspar

Directeur van het Kenniscentrum